

СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

У світовій економіці, якісної перебудови адміністративних систем на особливу увагу заслуговують питання впровадження в Україні сучасних стандартів публічного управління, що обумовлює необхідність забезпечення державного апарату висококваліфікованими, компетентними фахівцями, здатними ефективно працювати в органах державної влади, готовими відповідати на виклики соціально-економічного розвитку держави.

Органи державної влади потребують кадрів, здатних на основі та в межах законів діяти самостійно, креативно і заповзятливо, бути дисциплінованими і рішучими у питаннях прийняття нестандартних рішень, захисту прав та свободи людини і громадянина. Зміст і рівень їх спеціального, фахового, професійного навчання мають відповідати стратегії розбудови української державності, враховувати високий динамізм соціальних і економічних процесів, завдання й труднощі формування і запровадження новітніх моделей державного управління і його кадрового забезпечення.

Головну роль у процесі підвищення професіоналізму та компетенції державних службовців відіграє дієздатна система їх підготовки та підвищення кваліфікації. Але теоретичні напрацювання щодо осмислення проблем визначення самого поняття підвищення кваліфікації державних службовців, створення і функціонування системи підвищення кваліфікації державних службовців, а також управління цією системою не відповідають потребам сьогодення.

Аналіз нормативно-правової бази у сфері підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців України свідчить про тенденцію централізованого закріплення та вирішення важливих питань навчання державних службовців, уніфікації правового регулювання відносин у цій сфері, що проявляється у збільшенні кількості законодавчих та інших нормативно-правових актів загального характеру. У цих документах закладено основи єдиної кадрової політики у сфері державної служби, підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації державних службовців, метою якої є забезпечення їх високого професіоналізму, якнайповніша реалізація кожним державним службовцем права на збагачення своїх знань, професійних навичок і вмінь, своїх інтересів та ін.

На сьогоднішній день, разом з «традиційною» системою закладів, що забезпечують підготовку та підвищення кваліфікації державних службовців (Національна академія державного управління при Президентові України, її регіональні інститути, центри перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій), активно функціонує «нетрадиційна» (недержавні вищі начальні заклади).

Відсутність узгодженості між суб'єктами «традиційної» та «нетрадиційної» систем спричиняє зниження ефективності всієї системи професійного навчання державних службовців, невиконання основних її функцій.

Крім того, невирішеними залишаються проблеми в «традиційній» системі закладів, що забезпечують підготовку та підвищення кваліфікації державних службовців, – недостатнє фінансування, відсутність зацікавленості основних споживачів послуг (державних службовців), різний статус регіональних центрів та ін.

Наявна система не відповідає вимогам європейських стандартів – післядипломна освіта державних службовців не забезпечує здобуття нових навичок і вмінь з професійної діяльності, надання якісних управлінських послуг, роботі відповідно до вимог «приязної адміністрації», навичок користування новітніми технічними засобами та ін. Розвиток системи підготовки та підвищення кваліфікації державних службовців відбувається хаотично, без застосування стратегічних підходів, а зміни, що відбуваються, як правило, не підкріплені належними ресурсами або не відповідають дійсним потребам державних службовців і умовам соціально-економічної ситуації, що склалася.

Отже, після детального спрацювання проблеми підвищення кваліфікації для державних службовців та ефективного функціонування зазначеної системи доцільним є прийняття на загальнодержавному рівні законодавчого акту, який би передбачав унормування системи державних та недержавних навчальних закладів, які займаються підготовкою та підвищенням кваліфікації державної службовців та оптимізував би програми підготовки та підвищення кваліфікації державної службовців з урахуванням європейських стандартів, науково-технічних досягнень, проходження адміністративної реформи. Не менш вагомим в цьому контексті є отримання державним службовцем професійної освіти й підвищення ним кваліфікації та процесу просування його по службі.